

Forsøg: Solvind og jordens magnetfelt

Formål

Vi vil vise, hvordan jordens magnetfelt opfanger solvinden ved at lave en model af magnetfeltet.

Teori

Solen kaster hele tiden elektromagnetisk stråling og elektrisk ladede partikler ud i rummet. Det hedder solvind.

Solvindens elektromagnetiske stråling og elektrisk ladede partikler bliver afbøjet af jordens magnetfelt. Enten bliver de ledt udenom jorden, eller også bliver de ledt ind i atmosfæren ved nord- og sydpolen. I atmosfæren bliver deres energi opsuget af nitrogen- og oxygenmolekyler, og det er det, vi kan se som polarlys.

Materialer

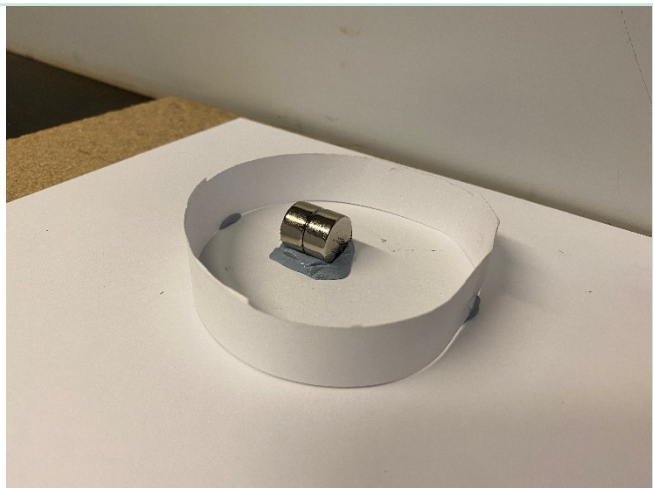
- Jævn, glat træplade
- Stålkugler (6 millimeter eller mindre)
- Neodymium-magnet
- Kartonstrimmel 1x20 cm eller 3D-printet halvkugle
- Klæbemasse

Gennemfør forsøget

Trin 1

Hæv pladen svagt i den ene ende. Klæb eventuelt et ark papir fast, eller brug en plastikskål, som vender på hovedet. Placér 1-2 kraftige magneter modsat træpladens hævede ende. Lim strimlen af karton sammen og klæb den fast til træpladen rundt om magneterne.

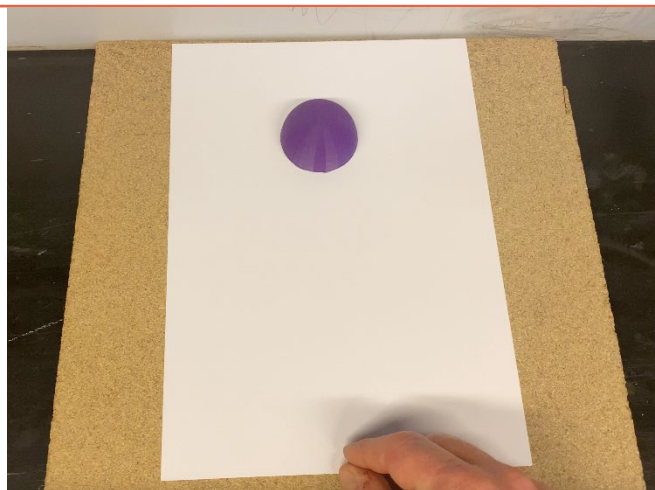

Trin 2

Magneterne er model for jordens kerne, og kartonstrimlen er model for jordens yderste atmosfære. Erstat eventuelt kartonstrimlen med en 3D-printet halvkugle eller en plastikskål.

Trin 3

En stålkugle placeres på træpladen modsat modellen af jorden. Stålkuglen er model for solvind.

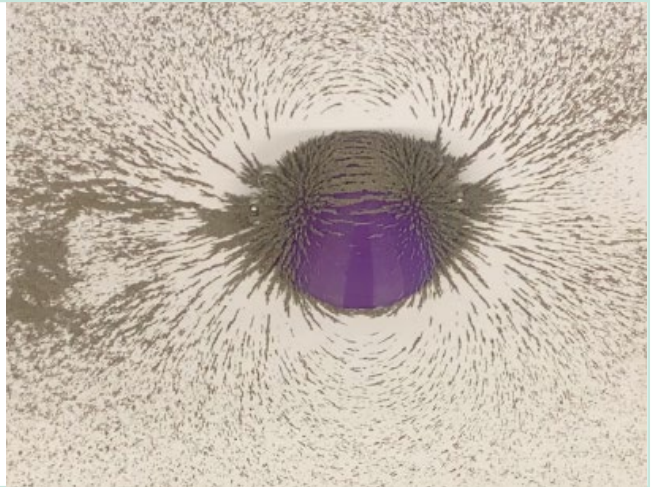
Trin 4

Slip stålkuglen, så den selv triller ned mod "jorden". Observér, hvad der sker. Gentag forsøget med flere stålkugler.

Trin 5

Drys fra ca. 25 centimeters højde jernfilspåner ned over "jorden", når forsøget er gennemført med et tilstrækkeligt antal stålkugler. Observér og notér det mønster, der dannes. OBS. I kan kun udføre dette trin, hvis I har brugt en 3D-printet halvkugle eller plastikskål.

Observationer og målinger

Beskriv, hvad der sker med magneterne.

Usikkerheder

Hvilke faktorer kan gøre forsøget usikkert eller upræcist?

Konklusion

Viste forsøget det resultat, I havde regnet med at få?

Stemmer forsøgets resultat overens med det, der står i teoriafsnittet?
